
مجموعه‌ی دفترهای روانکاوی

دبیرمجموعه: دکتر گهر همایون پور

روانکاوی در آسیا

چین، هند، ژاپن، کره‌ی جنوبی و تایوان

آلف گرلاش، ماریا ترسا ساویو هوک، سوئر واروین

ترانه کوهستانی

دکتر زهرا قنبری

فهرست

۷	مقدمه‌ی دبیر مجموعه
۱۱	پیشگفتار
۱۷	مقدمه
۳۹	بخش اول: پیاده‌سازی مفهومی
۴۱	فصل اول: روانکاوی و فرهنگ
۶۴	فصل دوم: روانکاوی و فرهنگ: فروید، اریکسون و دیگران
۱۰۴	فصل سوم: بیگانه و غریب: تأملات روانکاوی در ملاقات با دیگری
۱۴۵	بخش دوم: چین
۱۴۷	فصل چهارم: رشد و چالش‌های روان‌درمانی روانکاوانه در چین
۱۶۶	فصل پنجم: روانکاوی در راه چین: حس اعتماد در تردید
۱۸۹	فصل ششم: روانکاوی آهسته برای چین سریع در حال توسعه سودمند است
۲۰۴	فصل هفتم: دهان منشأ ویرانی‌هاست - کار به‌عنوان یک روانکاو در چین
	فصل هشتم: کار با بیماران چینی: آیا میان فرهنگ چینی و روانکاوی تعارض وجود دارد؟
۲۱۸	
	فصل نهم: عینی‌سازی و عینیت‌زدایی از مردگان: کاربرد تصویر در تکریم
۲۳۳	نیاکان در چین

۲۵۱	بخش سوم: ژاپن
۲۵۳	فصل دهم: روانکاوی در «فرهنگ شرمساری»: دیدگاه نمایش محور
	فصل یازدهم: مسائل روانکاوی در قرن بیست و یکم: برگرفته از
۲۸۲	تجربیات ژاپن
	فصل دوازدهم: پیچیدگی های رابطه‌ی مجرم – قربانی در کودکان در طول
۲۹۹	جنگ جهانی دوم: نقش روانکاوی در بهبود روابط میان ژاپن و چین
۳۱۷	بخش چهارم: کره
۳۱۹	فصل سیزدهم: روانکاوی و فرهنگ کره
۳۳۵	فصل چهاردهم: احساس و تفکر به زبان انگلیسی روی دیوان
۳۵۷	بخش پنجم: تایوان
۳۵۹	فصل پانزدهم: مدل فورموزا: سنتی نوظهور در توسعه‌ی روانکاوی در تایوان
	فصل شانزدهم: شرمساری و بی‌آبرویی در فرهنگ تایوان: دیدگاه بالینی و
۳۷۷	فرهنگی
۳۹۳	بخش ششم: هندوستان
۳۹۵	فصل هفدهم: سفری شخصی به فرهنگ و روانکاوی
	فصل هجدهم: حقیقت جهانی افسانه‌ها که در نظریه و کار روانکاوی نمود
۴۲۲	یافته است
۴۴۵	بخش هفتم: نتیجه‌گیری کلی
۴۴۷	فصل نوزدهم: گسترش روانکاوی در چین: دیگری و دگرگونی‌ها
۴۵۹	فصل بیستم: گردهمایی در پکن
۴۷۱	بخش هشتم: بیوگرافی ویراستاران و همکاران

فصل اول

روانکاوی و فرهنگ

کلودیو لاکس ایزیریک

مقدمه

روانکاوی شاخه‌ای از دانش است که زیگموند فروید (۱۸۵۶-۱۹۳۹) و هوادارانش آن را پدید آورده‌اند و به مطالعه‌ی روان‌شناسی انسانی می‌پردازد. معمولاً سه زمینه‌ی کاربردی برای روانکاوی در نظر گرفته می‌شود:

۱. مجموعه‌ی نظام‌مندی از دانش رفتار انسانی (نظریه‌ی روانکاوی) ۲. روشی برای بررسی ذهن ۳. درمانی برای بیماری‌های عاطفی یا رنج و درد روانی (درمان روانکاوی). اصل بنیادین روانکاوی این است که ذهن ما عمدتاً ناخودآگاه است و تمام اقدامات، احساسات و افکار کنونی ما مرتبط یا ناشی از تجارب معنادار قبلی هستند، به ویژه آن‌هایی که در طول دوره‌ی کودکی اتفاق افتاده‌اند (مور^۱ و فاین^۲، ۱۹۹۰). رابطه‌ی پیچیده‌ی میان روانکاوی و فرهنگ را می‌توان هنگام ظهور آن در پایان قرن نوزدهم در وین نشان داد (وین

1. Moore

2. Fine

احساسی دوسوگرایانه را تجربه می‌کنند اما آگاهانه آن را نمی‌پذیرند. آن‌ها نمی‌پذیرند به همان اندازه که مادر یا پدرشان را دوست دارند از ویژگی‌هایی از آن‌ها متنفرند. بخش سرکوب‌شده‌ی این دوسوگرایی (بخش‌های نفرت) بر دیگران فرافکنی می‌شود. در مورد بومیان، جنبه‌های نفرت‌انگیز بر توتم فرافکنی می‌شود، بنابراین آن‌ها می‌توانند این‌طور بیندیشند: من نمی‌خواهم مادرم بمیرد، توتم می‌خواست که او بمیرد. این دوسوگرایی می‌تواند شامل رابطه‌ی شهروندان با فرمانروایشان یا مراجع قدرت نیز بشود.

ایده‌ی مهم دیگر این کتاب درباره‌ی جاندارپنداری است. سبک تفکر جاندارپندارانه تحت کنترل چیزی است که فروید آن را همه‌توانی فکر - فرافکنی زندگی روانی درونی بر دنیای بیرون - می‌نامد. این ساختار خیالی واقعیت را نه فقط در اقوام بدوی، بلکه می‌توان در روان‌رنجورها و به‌طور عمده در افراد دچار اختلالات هذیانی یا روان‌پریشی مشاهده کرد. همچنین چنانکه خواهیم دید این موضوع را می‌توان در موقعیت‌هایی که ادیان، گروه‌های اجتماعی و یا یک ملت، گروه یا ملتی دیگر را بدون هیچ مدرک عینی‌ای دشمن می‌انگارند مشاهده کرد.

در کتاب *آینده‌ی یک پندار*^۱ (۱۹۲۷)، فروید تلاش می‌کند تا توجه ما را به آینده‌ای که در انتظار فرهنگ انسانی است جلب کند. منظور وی از فرهنگ انسانی، تمام زمینه‌هایی است که در آن‌ها حیات انسانی، خود را به نسبت شرایط حیوانی بالا کشیده و با زندگی جانوری تفاوت دارد. به یک معنا، فرهنگ انسانی از یک سو شامل تمام دانش و قدرتی است که بشر برای رویارویی با طبیعت جمع کرده و از سوی دیگر شامل تمام تمهیدات ضروری‌ای است که به‌موجب آن روابط انسانی می‌تواند شکل بگیرد. فروید مدعی است که ماهیت فرهنگ، تسخیر طبیعت به دست انسان با هدف

آن زمان محیطی فرهنگی بود که روشنفکران در آن به‌طور هم‌زمان در توسعه‌ی نوآوری در زمینه‌های گوناگون مشارکت داشتند. نخبگان فرهنگی وین، ترکیبی از محلی‌گرایی، جهان‌میهن‌گرایی و سنت و مدرنیته بودند، به همین دلیل در آن زمان در این شهر انسجام بیشتری نسبت به دیگر شهرها وجود داشت. به نقل از بسیاری نویسندگان (گی^۱، ۱۹۸۹؛ مزن^۲، ۱۹۹۶) وین محرکی برای ظهور روانکاوی فراهم آورد که مهم‌ترین آن‌ها حضور اساتیدی همچون بروک^۳ و دیگران در دانشگاه بود (در نظام تحصیلی‌ای که دانش‌آموزان را با بهترین‌های فرهنگ غرب، به‌خصوص آلمان آشنا کرده و در روابط پیچیده‌ی بین یهودیان وین با محیط، با ترکیبی از جاذبه‌ی متقابل، نفرت و تحقیر مشخص می‌شد)؛ اما عنصر تعیین‌کننده را می‌توان تنها در منحصربه‌فرد بودن خود فروید و تأثیراتی که در طول رشد شخصی و فکری خود گرفته است یافت (پرسترلو^۴، ۱۹۹۶؛ ایزیریک، ۱۹۹۷).

نظریات فروید در باب فرهنگ

علی‌رغم آنکه فروید بیشتر تلاش خود را وقف توسعه‌ی نظریه و درمان روانکاوی نمود، اما در باب فرهنگ زمان خود نیز تأمل کرده و در تعدادی از مقالات خود ریشه‌ی رفتارهای انسانی را از دیدگاه روانکاوی مورد بررسی قرار داده است.

در کتاب *توتم و تابو* (۱۹۱۳) فروید شباهت بین زندگی روانی انسان‌های اولیه و روان‌رنجورها را مطالعه می‌کند. وی توضیح می‌دهد که روان‌رنجورها همانند اقوام بدوی، در مورد بیشتر انسان‌های زندگی‌شان

1. Gay
2. Mezan
3. Brücke
4. Perestrello